

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה ל חינוך תשפ"א 2021

שם הקורס: יחסי בית הספר והורים

מס' קורס: 12920641

שם המרצה: עידית פסט

שעות קבלה: בבנין _____ חדר _____

יעדי ההוראה:

הקורס יעסוק באחת הדילמות המרכזיות העומדות בפני אנשי חינוך וקובעי מדיניות: תפקידם של הורים במערכת החינוך. באיזו מידה יש לאפשר להורים מעורבות בהתנהלות היומיומית של בית הספר, בתהליך הלמידה, ובקביעת מדיניות? האם מעורבות הורים תורמת להישגי התלמידים? ואם כן, מעורבות מאיזה סוג? מה ההבדל בין מעורבות הורים למען ילדם לבין מעורבות הורים קולקטיבית? ומה עושים כשיש קונפליקטים בין בית הספר להורים? כדי לדון בסוגיות אלה, הקורס ייחבר בין חומרי קריאה אקדמיים, מסמכי מדיניות, וניסיונם המעשי של הסטודנטים. נשתמש בידע הקיים בספרות האקדמית בישראל ובעולם כדי להתמודד עם שאלות הנוגעות ליחסי הורים-בית הספר ביומיום של מערכת החינוך בישראל.

פרשיות לימודים:

1. הגדרות ותיאוריות סוציולוגיות מרכזיות
2. מעורבות הורים והישגים:
 - א. מכניזמים המקשרים מעורבות הורים והישגים, או איך מעורבות הורים מקדמת תלמידים.
 - ב. גישות מסורתיות למעורבות הורים ונקודות העיוורון שלהן – אילו סוגים של מעורבות מתקבלים ואילו נדחים?
3. מעורבות הורים בהתנהלות היומיומית של בית הספר
 - א. מעורבות הורים אינדיבידואלית מול מעורבות הורים קולקטיבית.
 - ב. הורים כמעצבי מדיניות.
4. בחירת הורים בחינוך
 - א. מדוע יש בחירה בחינוך?
 - ב. סוגים שונים של בחירה.
 - ג. השלכות ותוצאות של בחירה בחינוך.
5. ערכים ותרבות
 - א. התאמה "תרבותית" בין משפחות לבית הספר: מי צריך להתאים עצמו למי?
 - ב. מי מחליט אילו ערכים ילמדו בבית הספר, מה עושים כשיש קונפליקט, והאם חייבת להיות הלימה בין משפחות להורים?
6. פרספקטיבת המורים על מעורבות הורים בחינוך.
7. מעורבות הורים והקורונה.

דרישות והרכב ציון הקורס

משקל בציון הסופי ** (יש למחוק את המיותר)		
נוכחות והשתתפות	10 %	X חובה
דו"חות קריאה	- 30 %	___ בחירה
עבודות	- 60 %	
מבחנים	- _____ %	
סיורים	- _____ %	
סה"כ	- 100%	

רשימה ביבליוגרפית:

עברית

אדרי רקח, אדי ויעל גרינשטיין. 2016. יחסי מורים הורים בבית הספר: סוגי הון כמסגרת לבחינת מעורבות הורים בבית הספר. דו"ח מחקר למדען הראשי, משרד החינוך.

איכילוב, א' ומזאו, א' (1997). בחירה בחינוך ומשמעויותיה החברתיות בקהילה הערבית ביפו. מגמות, לח(3), 421-432.

גולדרינג, אלן ב., רוני שביט, רוני שפירא. 1995. הסתגלות של מנהלי בתי ספר למעורבות הורים בחינוך: המקרה של בתי ספר בעלי אוריינטציות ערכיות שונות. בתוך שפירא, רינה ורוני שביט (עורכות). בית הספר וקהילתו. הוצאת רמות.

חן, מיכאל ואודרי אדי. 1995. הקהילה המקומית כישות פוליטית, רפורמה בית ספרית והישגים חינוכיים. בתוך שפירא, רינה ורוני שביט (עורכות). בית הספר וקהילתו. הוצאת רמות.

ניבי, גל. 1995. הפרט, הרשות, ושורת הדין: עמדת בית המשפט העליון בישראל בשאלה של בחירת בית ספר על ידי הורים.

- Anderson, Kellie J., and Kathleen M. Minke. 2007. "Parent Involvement in Education: Toward an Understanding of Parents' Decision Making." *The Journal of Educational Research* 100(5):311–323.
- Delale-O'Connor, Lori, James P. Huguley, Alyssa Parr, and Ming-Te Wang. 2019. "Racialized Compensatory Cultivation: Centering Race in Parental Educational Engagement and Enrichment." *American Educational Research Journal* 0002831219890575.
- Delpit, Lisa. 1988. "The Silenced Dialogue: Power and Pedagogy in Educating Other People's Children." *Harvard Educational Review* 58(3):280–299.
- Gabay-Egozi, Limor. 2016. "School Choice in a Stratified Geography: Class, Geography, Otherness, and Moral Boundaries." *Journal of Education Policy* 31(1):1–27.
- Hill, Nancy E., and Diana F. Tyson. 2009. "Parental Involvement in Middle School: A Meta-Analytic Assessment of the Strategies That Promote Achievement." *Developmental Psychology* 45(3):740.
- Hornby, Garry, and Rayleen Lafaele. 2011. "Barriers to Parental Involvement in Education: An Explanatory Model." *Educational Review* 63(1):37–52.
- Jeynes, William H. 2005. "A Meta-Analysis of the Relation of Parental Involvement to Urban Elementary School Student Academic Achievement." *Urban Education* 40(3):237–269.
- Lareau, Annette, and Vanessa Lopes Muñoz. 2012. "'You're Not Going to Call the Shots' Structural Conflicts between the Principal and the PTO at a Suburban Public Elementary School." *Sociology of Education* 85(3):201–18.
- Lee, Jung-Sook, and Natasha K. Bowen. 2006. "Parent Involvement, Cultural Capital, and the Achievement Gap Among Elementary School Children." *American Educational Research Journal* 43(2):193–218.
- Neuenschwander, Markus P., Mina Vida, Jessica L. Garrett, and Jacquelynne S. Eccles. 2007. "Parents' Expectations and Students' Achievement in Two Western Nations." *International Journal of Behavioral Development* 31(6):594–602.
- Pomerantz, Eva M., Elizabeth A. Moorman, and Scott D. Litwack. 2007. "The How, Whom, and Why of Parents' Involvement in Children's Academic Lives: More Is Not Always Better." *Review of Educational Research* 77(3):373–410.
- Posey-Maddox, Linn, Shelley McDonough Kimelberg, and Maia Cucchiara. 2014. "Seeking a 'Critical Mass': Middle-Class Parents' Collective Engagement in City Public Schooling." *British Journal of Sociology of Education* 1–23.
- Schneider, Mark, Melissa Marschall, Paul Teske, and Christine Roch. 1998. "School Choice and Culture Wars in the Classroom: What Different Parents Seek from Education." *Social Science Quarterly* 489–501.
- Wells, Amy Stuart, and Irene Serna. 1996. "The Politics of Culture: Understanding Local